GENERALINIO ADVOKATO
MACIEJ SZPUNAR IŠVADA,
pateikta 2017 m. kovo 8 d.[1]

Byla C-570/15

X
prieš
Staatssecretaris van Financiën

(Hoge Raad der Nederlanden (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 – Socialinė apsauga – Taikytinų teisės aktų nustatymas – 13 straipsnio 2 dalies a punktas ir 14 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktis – Paprastai dviejų valstybių narių teritorijoje pagal darbo sutartį dirbantis asmuo – Asmuo, dirbantis vienoje valstybėje narėje ir dalį darbo dirbantis savo gyvenamosios vietos valstybėje narėje, daugiausia namuose“

Įvadas

1. Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) nagrinėjamoje byloje tarp X ir S*taatssecretaris van Financiën* (valstybės finansų sekretorius) dėl pajamų mokesčio ir socialinio draudimo mokesčio sumokėjimo už 2009 metus.

2. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo Teisingumo Teismo išaiškinti Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 II antraštinėje dalyje esančiuose 13 ir 14 straipsniuose įtvirtintas kolizines normas[2]. Visų pirma prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą, ar asmuo, kuris dirba pagal darbo sutartį vienoje, o gyvena kitoje valstybėje narėje ir taip pat dalį darbo atlieka tam pačiam darbdaviui (maždaug 6,5 % darbo laiko) savo gyvenamosios vietos valstybėje narėje, nustatant taikytinus teisės aktus, turėtų būti laikomas paprastai dviejų valstybių narių teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiu asmeniu.

1 Originalo kalba: anglų.

2 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeistas 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 1 t., p. 57) (toliau – Reglamentas Nr. 1408/71). Reglamentas Nr. 1408/71 nuo 2010 m. gegužės 1 d. panaikintas ir pakeistas 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 5 t., p. 72). Tačiau jis taikomas pagrindinei bylai *ratione temporis*.

Teisinis pagrindas

3. Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnyje pateikiama tokia sąvokų „pagal darbo sutartį dirbantis ir savarankiškai dirbantis asmuo“ apibrėžtis:

„a) pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo atitinkamai reiškia:

i) bet kurį asmenį, apdraustą privalomu arba neprivalomu nuolatiniu draudimu nuo vieno ar daugiau draudiminių [draudžiamųjų] įvykių, kuriuos apima pagal darbo sutartį dirbančių asmenų arba savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos sistemos arba valstybės tarnautojų speciali sistema“.

4. Šio reglamento 13 straipsnyje nustatyta:

„1. Laikantis 14c ir 14f straipsnių, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tokie teisės aktai nustatomi remiantis šios antraštinės dalies nuostatomis.

2. Laikantis 14–17 straipsnių:

a) vienos valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai net jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje arba įmonės, kurioje jis dirba, buveinė juridiškai įregistruota ar veiklos vieta arba jį nusamdęs asmuo yra kitos valstybės narės teritorijoje“.

5. Šio reglamento 14 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktyje nustatyta:

„2. [Paprastai] [d]viejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui teisės aktai taikomi taip:

<…>

b) asmeniui, kitam negu nurodytas punkte a, taikomi:

i) valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktai, jeigu jis dirba iš dalies toje teritorijoje arba jeigu jis susijęs su keliomis įmonėmis, kurių būstinės yra juridiškai įregistruotos arba keliais darbdaviais, kurių veiklos vieta yra įvairių valstybių narių teritorijoje [jeigu jis susijęs su keliomis įmonėmis, kurių būstinės yra juridiškai įregistruotos skirtingų valstybių narių teritorijoje, arba su keliais darbdaviais, kurių veiklos vieta yra skirtingose valstybėse narėse].“

Pagrindinės bylos faktinės aplinkybės

6. X yra nagrinėjamais metais (2009 m.) Belgijoje gyvenantis Nyderlandų pilietis.

7. Tais metais jis dirbo Nyderlanduose įsteigtam darbdaviui sąskaitų ir telekomunikacijų santykių vadybininku.

8. 2009 m. X išdirbo savo darbdaviui 1872 valandas. Iš jų 121 valandą jis dirbo Belgijoje, ir tai atitinka apie 6,5 % viso darbo laiko. Iš šių valandų 17 buvo skirtos darbdavio klientų, įsteigtų Belgijoje, lankymui ir 104 – darbui namuose Belgijoje. Darbas namuose 2009 m. iš viso truko 13 dienų, kasdien atitinkamai po 8 valandas.

9. Šį darbą namuose sudarė darbas su elektroniniais laiškais, pasiūlymų rengimas ir išsiuntimas. Veikla Belgijoje nebuvo vykdoma pagal nustatytą modelį. Daugiausia X namuose dirbo savaitėmis po vasaros atostogų, bet ne žiemą. X darbo sutartyje nebuvo nuostatos dėl darbo namuose ar kitoje vietoje Belgijoje.

10. Likusį darbą darbdaviui (2009 m. – 1751 valanda) X dirbo Nyderlanduose ir biure, taip pat lankydamas Nyderlanduose įsteigtus potencialius klientus.

11. X ir *Staatssecretaris van Financiën* (valstybės finansų sekretorius) ginčas pagrindinėje byloje susijęs su pajamų mokesčio ir socialinio draudimo įmokų apskaičiavimu už 2009 metus. Visų pirma ginčas susijęs su tuo, ar X buvo apdraustas privalomuoju draudimu pagal Nyderlandų nacionalinę draudimo sistemą ir todėl privalėjo mokėti įmokas.

12. *Gerechtshof 's-Hertogenbosch* (Hertogenboso apygardos apeliacinis teismas, Nyderlandai) apeliacine tvarka priimtame sprendime dėl *Rechtbank Zeeland-West-Brabant* (Zelando Vakarų Brabanto pirmosios instancijos teismas) sprendimo konstatavo, kad darbas, kurį X 2009 m. dirbo Nyderlanduose, buvo tik laikinas. *Gerechtshof 's-Hertogenbosch* (Hertogenboso apygardos apeliacinis teismas) šiuo klausimu konstatavo:

i) nėra nuorodų, kad darbdavys ar X siekė, jog apmokestinamasis asmuo reguliariai dirbtų Belgijoje;

ii) veikla paprastai buvo vykdoma Nyderlanduose;

iii) klientų lankymas Belgijoje buvo laikino pobūdžio ir

iiii) dėl darbo namuose nebuvo nei akivaizdžių darbdavio ir X susitarimų, nei struktūrinio modelio.

13. *Gerechtshof 's-Hertogenbosch* (Hertogenboso apygardos apeliacinis teismas) dar konstatavo, kad, nustatant taikytinus socialinės teisės aktus, neturėjo būti atsižvelgta į laikinai Belgijos teritorijoje X dirbtą darbą. Todėl *Gerechtshof 's-Hertogenbosch* (Hertogenboso apygardos apeliacinis teismas) padarė išvadą, kad X paprastai dirbo pagal darbo sutartį vienos valstybės narės, Nyderlandų, teritorijoje, todėl pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktą taikytini tik Nyderlandų teisės aktai.

14. X apskundė šį teismo sprendimą dėl teisės klausimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

15. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad kasaciniame skunde keliamas klausimas, kuria Reglamento Nr. 1408/71 nuostata nustatomi suinteresuotajam asmeniui taikytini teisės aktai. Viena vertus, jei turėtų būti neatsižvelgiama į darbą, kurį X dirbo Belgijoje, būtų taikoma minėto reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta bendroji kolizinė norma, kurioje nurodoma, kad taikomi darbo vietos valstybės narės teisės aktai. Kita vertus, jeigu neturėtų būti atsižvelgiama į šį darbą, ar, taikant minėto reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punktą, taikytini teisės aktai iš Nyderlandų teisės aktų atitinkamai pakeičiami į Belgijos teisės aktus kiekvieną kartą, kai X dirbamo faktinio darbo vieta iš Nyderlandų perkeliama į Belgiją, ir atvirkščiai. Alternatyviai galima būtų teigti, kad X paprastai dirbo pagal darbo sutartį dviejų valstybių narių – Nyderlandų ir Belgijos – teritorijoje ir kad todėl pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalies b punkto i papunkčio specialiąją normą jam taikomi tik jo gyvenamosios vietos valstybės narės teisės aktai.

Pateiktas prejudicinis klausimas ir procesas Teisingumo Teisme

16. Tokiomis aplinkybėmis *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Kokiu kriterijumi ar kokiais kriterijais remiantis turi būti nustatyta, kokie teisės aktai laikytini taikytinais pagal Reglamentą Nr. 1408/71 Belgijoje gyvenančiam darbuotojui, kuris nagrinėjamais metais didžiąją savo darbo Nyderlandų darbdaviui dalį atliko Nyderlanduose ir 6,5 % savo veiklos vykdė Belgijoje, namuose ir su klientais, kai tai neatitinka nustatyto darbo modelio ir su darbdaviu nebuvo susitarta dėl veiklos vykdymo Belgijoje?“

17. 2015 m. spalio 30 d. nutartį dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2015 m. lapkričio 5 d. Rašytines pastabas pateikė Nyderlandų, Belgijos ir Čekijos vyriausybės, taip pat Europos Komisija. Per 2016 m. gruodžio 14 d. vykusį teismo posėdį X, Nyderlandų vyriausybė ir Komisija pateikė pastabas žodžiu.

Analizė

18. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar asmuo, dirbantis pagal darbo sutartį vienoje, o gyvenantis kitoje valstybėje narėje, nagrinėjamais metais nedidelę savo darbo dalį tam pačiam darbdaviui (maždaug 6,5 % darbo laiko) dirbęs savo gyvenamosios vietos valstybėje narėje, daugiausia namuose, taikant Reglamento Nr. 1408/71 13 ir 14 straipsnius turi būti laikomas paprastai dirbančiu pagal darbo sutartį tik pirmojoje valstybėje narėje, ar abiejose valstybėse narėse.

19. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, kokie teisės aktai nustatyti kaip taikytini tokiam asmeniui pagal Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinės dalies nuostatas.

20. Suinteresuotųjų šalių pozicijos šiuo klausimu skiriasi.

21. Per posėdį X teigė, kad jį reikėtų laikyti paprastai dirbančiu pagal darbo sutartį dviejose valstybėse narėse ir todėl asmeniu, kuriam pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalies b punktą taikomi jo gyvenamosios vietos valstybės narės teisės aktai. Jis teigė, kad turi teisę dirbti namuose ir kad jo darbas namuose, pavyzdžiui, atsakinėjimas į e. laiškus ir skambinimas klientams telefonu, yra susijęs su svarbiausiomis jo darbo užduotimis. Jis dar teigė, kad į šią veiklą reikia atsižvelgti nustatant taikytinus teisės aktus.

22. Kita vertus, įstojusios į bylą valstybės narės ir Komisija sutaria, jog Reglamentą Nr. 1408/71 reikėtų aiškinti taip, kad Belgijoje gyvenantis darbuotojas, kuris didžiąją savo darbo Nyderlandų darbdaviui dalį dirba Nyderlandų teritorijoje ir kuris, be to, nagrinėjamais metais 6,5 % šio darbo dirbo Belgijoje, turėtų būti laikomas dirbančiu pagal darbo sutartį tik Nyderlandų teritorijoje ir jam turi būti taikomi Nyderlandų socialinės apsaugos teisės aktai pagal šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punkte numatytą *lex loci laboris* kolizinę normą.

23. Teisingumo Teismas nuosekliai konstatuoja, kad Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinės dalies nuostatos, į kurias įeina 13 ir 14 straipsniai, sudaro išsamią ir darnią įstatymų kolizijos normų sistemą, kurios tikslas – Sąjungoje judantiems darbuotojams taikyti tik vienos valstybės narės socialinės apsaugos sistemą, kad taikant nacionalinės teisės aktus būtų išvengta sutapimų ir dėl to susiklostančių sudėtingų situacijų [3].

3 Visų pirma žr. 1994 m. kovo 24 d. Sprendimą *Van Poucke* (C-71/93, EU:C:1994:120, 22 punktas).

24. Šioje byloje, siekiant nustatyti, ar nagrinėjamai situacijai taikoma Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punkte įtvirtinta kolizinė norma (*lex loci laboris*), ar jo 14 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktyje nustatyta specialioji taisyklė (*lex domicilii*), reikia išsiaiškinti, ar taikant šias nuostatas reikėtų atsižvelgti į X darbą Belgijoje.

25. Jei į šį darbą būtų atsižvelgta, X turėtų būti laikomas paprastai dirbančiu pagal darbo sutartį dviejų valstybių narių teritorijoje, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktį. Kitu atveju taikoma šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta bendroji kolizinė norma.

26. Pažymėtina, jog tai, kad X dirba vienam darbdaviui, visai nereiškia, kad Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktis netaikomas. Kaip Teisingumo Teismas jau konstatavo Sprendime *Calle Grenzshop Andresen*, ši nuostata taip pat taikytina, kai atitinkamas asmuo dirba darbą dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje tai pačiai įmonei [4].

27. Be to, šioje byloje atrodo neabejotina, kad X darbas Belgijoje nereiškia išsiuntimo, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktą, nes jis dirba darbą Belgijoje be jokio laiko apribojimo, iš dalies atlikdamas pagrindines darbo pareigas namuose, nebyliai pritariant jo darbdaviui.

28. 14 straipsnio 2 dalies b punkto i papunkčio hipotezėje numatyta situacija, kai atitinkamas asmuo „paprastai“ dirba pagal darbo sutartį dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje ir taip pat dirba „iš dalies“ savo gyvenamosios vietos valstybės narės teritorijoje.

29. Šioje nuostatoje vartojama sąvoka reiškia, kad darbas, atliekamas darbuotojo gyvenamosios vietos valstybėje narėje, turi būti tam tikros minimalios apimties. Kitu atveju 14 straipsnio 2 dalies b punkto i papunkčio padarinių galėtų atsirasti net ir dirbant visai nedidelį ar atsitiktinį darbą. Taigi kiltų pavojus apeiti Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinėje dalyje nustatytų kolizinių normų taikymą [5].

30. Kaip Teisingumo Teismas jau konstatavo dėl savarankiškai dirbančių asmenų veiklos, žodis „paprastai“ reiškia, kad atitinkamas asmuo įprastai vykdo „reikšmingą“ veiklą šios valstybės narės teritorijoje [6].

31. Šio aiškinimo nepaneigia Sprendimas *Calle Grenzshop Andresen*, kuriame Teisingumo Teismas konstatavo, kad Danijos darbuotojo situacija, kai jis gyvena Danijoje ir dirba Vokietijoje ir reguliariai kelias valandas per savaitę dalį savo darbo atlieka Danijoje, patenka į Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalies b punkto i papunkčio taikymo sritį [7]. Nagrinėjamas asmuo dirbo vadybininku Vokietijos teritorijoje esančioje įmonėje, netoli Vokietijos ir Danijos sienos, be to, jis apie dešimt valandų per savaitę dirbo savo darbdaviui Danijoje, atlikdamas koordinavimo ir priežiūros užduotis. Iš generalinio advokato C. O. Lenz toje byloje atliktos analizės aiškiai matyti, kad šios veiklos, vykdytos gyvenamosios vietos valstybėje narėje, nebuvo galima laikyti nereikšminga [8].

4 1995 m. vasario 16 d. sprendimas (C-425/93, EU:C:1995:37, 13 punktas).

5 Pažymėtina, kad Reglamento Nr. 883/2004 13 straipsnio 1 dalies a punktu iš dalies pakeista anksčiau Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktyje buvusi kolizinė norma, nustatant reikalavimą, kad gyvenamosios vietos valstybėje narėje turi būti vykdoma „didelė“ asmens veiklos dalis.

6 2000 m. kovo 30 d. Sprendimas *Banks ir kt.* (C-178/97, EU:C:2000:169, 25 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

7 1995 m. vasario 16 d. sprendimas (C-425/93, EU:C:1995:37).

8 1995 m. vasario 16 d. Sprendimas *Calle Grenzshop Andresen* (C-425/93, EU:C:1995:37, 15 punktas) ir generalinio advokato C. O. Lenz išvada byloje *Calle Grenzshop Andresen* (C-425/93, EU:C:1995:12, 28–33 punktai).

32. Sprendime *Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe* Teisingumo Teismas konstatavo, jog nustatant, ar asmuo turi būti laikomas „paprastai“ dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje dirbančiu asmeniu, visų pirma reikia atsižvelgti į sutarties dokumentuose apibrėžtą darbo pagal darbo sutartį pobūdį siekiant įvertinti, ar numatomas darbas yra darbas pagal darbo sutartį, paskirstytas ne tik tam kartui kelių valstybių narių teritorijoje, taip pat atsižvelgti į faktiškai dirbtą darbą [9].

33. Iš šios jurisprudencijos matyti, kad siekiant nustatyti, ar asmuo „paprastai“ dirba pagal darbo sutartį kitos valstybės narės teritorijoje, Reglamento Nr. 1408/71 13 ir 14 straipsnių taikymo tikslais, reikėtų atsižvelgti į konkretaus darbo apimtį ir reikšmę, remiantis sutarties dokumentais ir darbuotojo faktiškai atliktu darbu.

34. Šioje byloje iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą aišku, kad X darbo jo gyvenamosios vietos valstybėje narėje laikas atitinkamu laikotarpiu sudarė 6,5 % viso darbo laiko. Mano nuomone, darbo, faktiškai dirbto Belgijoje, apimtis yra svarbus rodiklis, kad šis darbas yra nereikšmingas, palyginti su visais sutartiniais santykiais, arba, kaip teigia Komisija, kad jis dirbamas tik „retkarčiais“, palyginti su didžiąja jo darbo pareigų dalimi.

35. Mano nuomone, darbo trukmė nėra vienintelė lemiama aplinkybė. Reikia atsižvelgti ir į kitas aplinkybes, pavyzdžiui, darbo pobūdį ir jo atlikimo aplinkybes [10].

36. Šioje byloje X darbas Belgijoje retkarčiais apėmė apsilankymus pas klientus, o daugiausia darbą namuose, nesant jokio aiškaus susitarimo su darbdaviu ar kokio nors darbo modelio.

37. Pažymėtina, kad tai yra vienas iš skaitmeninės ekonomikos pranašumų (o kai kam gal ir prakeiksmas), kad darbuotojo gali būti paprašyta arba jam gali būti leista dalį savo biuro užduočių atlikti nebūnant biure, galbūt dirbant iš namų.

38. Tokios darbinės tvarkos ypatumas tas, kad ji gali pakenkti konkrečios darbo vietos sąvokai kaip svarbiam veiksniui nustatant valstybę narę, su kuria darbo santykiai yra glaudžiausiai susiję. Asmuo gali dirbti nuotolinį darbą kompiuteriu ar telefonu namuose arba keliaudamas ir toks darbo modelis gali sudaryti didelę darbinės veiklos dalį. Ateityje Teisingumo Teismui reikės nuspręsti, kaip į šią aplinkybę reikia atsižvelgti nustatant taikytinus socialinės apsaugos teisės aktus.

39. Ši aplinkybė šioje byloje neiškyla, nes yra kiti rodikliai – nedidelė darbo apimtis ir bet kokio struktūriškai apibrėžto modelio stoka sutarties dokumentuose, – kurie taip pat rodo nereikšmingą X darbo jo gyvenamosios vietos valstybėje narėje pobūdį.

40. Tokioje situacijoje kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, kai darbas namuose nėra aiškiai nurodytas sutarties dokumentuose, jis nėra struktūriškai apibrėžtas modelis, be to, šis darbas sudaro palyginti nedidelę viso darbo laiko procentinę dalį, man atrodo, šia aplinkybe akivaizdžiai netinka remtis taikant Reglamento Nr. 1408/71 13 ir 14 straipsnius.

41. Todėl manau, kad tokiomis kaip pagrindinės bylos aplinkybėmis darbą, kurį darbuotojas dirba tam pačiam darbdaviui kitoje valstybėje narėje ir kuris sudaro maždaug 6,5 % darbo laiko, be to, yra beveik visas dirbamas namuose, reikia laikyti nedidelės apimties ir į jį neturi būti atsižvelgiama taikant Reglamento Nr. 1408/71 13 ir 14 straipsnius. Todėl tokioje situacijoje esantį asmenį reikia laikyti paprastai dirbančiu pagal darbo sutartį vienoje valstybėje narėje ir jam taikomi teisės aktai, nustatyti pagal minėto reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punkte įtvirtintą bendrąją kolizinę normą.

9 2012 m. spalio 4 d. Sprendimas *Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe* (C-115/11, EU:C:2012:606, 44 ir 45 punktai).

10 Šiuo klausimu žr. 1973 m. liepos 12 d. Sprendimą *Hakenberg* (13/73, EU:C:1973:92, 20 punktas) ir generalinio advokato C. O. Lenz išvadą byloje *Calle Grenzshop Andresen* (C-425/93, EU:C:1995:12, 32 punktas).

42. Subsidiariai norėčiau pažymėti, kad, mano nuomone, šią išvadą patvirtina Reglamento Nr. 987/2009[11] 14 straipsnio 5 dalies b punkte esanti sąvoka „nedidelės apimties veikla“, paaiškinta Praktiniame vadove, kurį, remiama Komisijos, parengė Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo administracinė komisija, kad padėtų nacionalinės valdžios institucijoms taikyti Reglamento Nr. 883/2004 kolizines normas[12].

43. Iš Praktiniame vadove pateiktų paaiškinimų matyti, kad kolizinių normų taikymo tikslais neatsižvelgiama į „nedidelės apimties“ veiklą, jei pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbantis asmuo vykdo ją dviejose ar daugiau valstybių narių. Asmens, dirbančio nedidelės apimties darbą kitoje valstybėje narėje, negalima laikyti „paprastai“ dirbančiu darbą dviejose ar daugiau valstybių narių. Nedidelės apimties veikla papildomai apibrėžiama kaip nuolatinė, tačiau nereikšminga, kalbant apie laiką ir ekonominę grąžą, o tai yra rodiklis, kad veikla, kuriai darbuotojas skiria mažiau nei 5 % savo įprasto darbo laiko ir (arba) už kurią gauna mažiau nei 5 % savo viso darbo užmokesčio, turėtų būti laikoma nedidelės apimties. Veiklos pobūdis, pavyzdžiui, tai, kad tai nėra savarankiška veikla ar kad ji atliekama namuose, taip pat gali rodyti nedidelę jos apimtį.

Išvada

44. Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Teisingumo Teismui siūlau į *Hooge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) pateiktą prejudicinį klausimą atsakyti taip:

1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeistą 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97, reikia aiškinti taip, kad tokiomis kaip pagrindinės bylos aplinkybėmis, jei asmuo dirba pagal darbo sutartį vienoje valstybėje narėje, o gyvena kitoje valstybėje narėje ir nagrinėjamais metais nedidelę savo darbo tam pačiam darbdaviui dalį – maždaug 6,5 % darbo laiko – dirbo pastarojoje valstybėje narėje, daugiausia namuose, minėto reglamento 13 ir 14 straipsnių taikymo tikslais jį reikia laikyti dirbančiu tik pirmojoje valstybėje narėje.

11 Žr. 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009, nustatančio Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (OL L 284, 2009, p. 1), iš dalies pakeisto Reglamentu (ES) Nr. 465/2012 (OL L 149, 2012, p. 4), 14 straipsnio 5 dalies b punktą, kuriame numatyta: „5b. Siekiant nustatyti taikytinus teisės aktus pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnį, neatsižvelgiama į nedidelės apimties veiklą. <…>“

12 2013 m. gruodžio mėn. Komisijos praktinis vadovas dėl Europos Sąjungoje (ES), Europos ekonominėje erdvėje (EEE) ir Šveicarijoje taikytinų teisės aktų, p. 27.